

Augustus 2023

buitenschoolse opvang

Bolderburen

Pedagogisch beleidsplan BSO Bolderburen en andere beleidsstukken

Vestiging Den Dungen
De Immenkorf

Datum : Herzien Augustus 2023

Ontwikkeld door : Stichting voor Buitenschoolse Opvang Bolderburen
Spade 32
5236 PG 's-Hertogenbosch
06-47134142

Inhoud

Inleiding	5
1. BSO Bolderburen	5
2. BSO voor ouders en kinderen	5
3. Directeur	5
I. Algemene uitgangspunten	7
1. Vrijtijdsbesteding	7
2. Groei en bloei	7
3. De basisgroep en leeftijdsindeling	8
II. De pedagogische uitgangspunten van BSO Bolderburen	12
1. Pedagogisch doel	12
2. De vijf pedagogische uitgangspunten	12
a. Veiligheid	12
b. Hygiëne en gezondheid	13
c. Persoonlijke competentie	13
d. Sociale competentie	13
e. Culturele opvoeding	14
III. De dagelijkse praktijk bij BSO Bolderburen	15
1. Algemene werkwijze	15
2. Bso voor jonger en ouder kind	15
3. Werkwijze voorschoolse opvang	15
4. Werkwijze naschoolse opvang	15
4. Wenbeleid	16
5. Vakantie opvang	16
6. Spelen	16
7. Regels	16
8. Toegang ontzeggen	17
9. Zorgkinderen	17
10. Geheimhouding	17
11. Vervoer	17
12. Afnemen van dagdelen	17
IV. De inrichting van de ruimte	19
1. Communicatie tussen pedagogisch medewerkers en ouders	19
2. Indeling ruimtes	19
V. De leiding	20
1. Opleidingseisen	20
2. Een positieve grondhouding	20
3. Een goede organisatie	20
4. Een goede relatie	20
5. Samenwerking team	21

6.	Achterwacht regeling	21
VI. Wettelijke aansprakelijkheid bij BSO Bolderburen		22
1.	Aansprakelijkheid voor kinderen onder de 14 jaar	22
2.	Aansprakelijkheid voor personeel	22
3.	Aansprakelijkheid voor de BSO-organisatie	22
4.	Vervoer	22
5.	Weglopen	23
VII. Bagage en vaardigheden van de leiding bij BSO Bolderburen		24
1.	Competenties en basisvaardigheden	24
2.	Sollicitaties	24
3.	Zware verantwoordelijkheid	24
4.	Erkend leerbedrijf	24
VIII. De oudercommissie		26
BIJLAGEN		28
Uitjesprotocol (Activiteiten bij derden)		29
1.	Doel	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.	Geldigheidsbereik	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.	Doelstelling	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
4.	Vorbereiding	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5.	Begeleiding	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
6.	Vervoer	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
7.	Wat neem je mee	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
8.	Verantwoordelijkheden	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
9.	Algemene opmerkingen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Vervoersprotocol		32
1.	Doel	32
2.	Geldigheidsbereik	32
3.	Doelstelling	32
4.	Veiligheid en wijze van vervoer	32
Locatieplan Immenkorf d.d. 15 april 2021		Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

“Soms dan word je echt niet goed
van dat je steeds wordt opgevoed
Vader, moeder niet zo zeiken
als ik treurig zit te kijken.
‘k Wil mijn downbui zelf verstouwen
en de reden voor mij houwen.
Die bemoeilust ga ik haten
want ik wil met rust gelaten
maar ze drammen zo lang door
dat het pijn doet aan mijn oor.” *

*Hans Dorrestein, De liedjes voor Kinderen

Inleiding

De algemene opzet van BSO Bolderburen.

1. BSO Bolderburen

Stichting voor buitenschoolse opvang Bolderburen is sinds oktober 2000 werkzaam in de buitenschoolse opvang en heeft vijf locaties voor opvang voor kinderen van de basisschool, te weten in Sint-Michielsgestel, Gemonde en Den Dungen. De naam Bolderburen is ontleend aan de Zweedse kinderboekenreeks “De kinderen van Bolderburen” van Astrid Lindgren. Alle locaties maken deel uit van een educatief cluster. De BSO in Gemonde bevindt zich in kindcentrum Montis, de BSO in Sint Michielsgestel bevindt zich in kindcentrum de Ellips en een BSO in Den Dungen bevindt zich in kindcentrum De Immenkorf. De andere in kindcentrum De Wegwijzer. Onze outdoor BSO bevindt zich in het scoutinggebouw in Sint Michielsgestel.

Het beleidsplan dat nu voor u ligt is van toepassing op onze vestiging in Den Dungen locatie Immenkorf.

De buitenschoolse opvang is toegankelijk voor iedereen, voor kinderen van basisscholen uit de gemeente Sint-Michielsgestel, uit diverse sociale milieus en uit alle lagen van de bevolking. De BSO is geopend op alle schooldagen, in de schoolvakanties en tijdens ADV-dagen, uitgezonderd de dagen tussen Kerstmis en Nieuwjaar en de vrijdag na Hemelvaart. De BSO is vanaf zeven uur 's morgens. De ophaaltijd van de kinderen is flexibel, de BSO sluit om 19.00 uur.

2. BSO voor ouders en kinderen

De stichting heeft als doel het aanbieden van kwalitatief goede kinderopvang voor kinderen van 4 tot 13 jaar, meestal omdat hun ouders aan het werk zijn. BSO is van huis uit een faciliteit ten dienste van de arbeidsmarkt. Dat staat de pedagogische betekenis van de BSO niet in de weg. BSO draagt bij aan een positieve ontwikkeling van het kind. Het belang van het kind staat voorop. Ouders kunnen met een gerust hart aan het werk gaan in de wetenschap, dat hun kind in goede handen is, op een plek waar het zich thuis voelt.

De BSO is bezig met kinderen en wie zich met kinderen bezig houdt, heeft een opvoedkundige taak. De BSO runt een minisamenleving en moet dus net als de school, kinderen leren hoe ze met elkaar horen om te gaan en dat ze respect moeten hebben voor elkaar. Het pedagogisch beleidsplan van stichting BSO Bolderburen geeft richting aan het dagelijkse handelen van de leiding. Het stelt eisen aan de inrichting van de omgeving waarin het kind verkeert. Het regelt de relatie tussen ouders en leiding. De directeur is de eerst aangewezen persoon om te communiceren over de ontwikkeling en opvoeding van het kind. Gesprekken over het welbevinden van het kind, over de beste aanpak, over opmerkelijk gedrag, typeren de communicatie tussen BSO-leiding en ouders.

3. Directeur

Het bestuur van stichting BSO Bolderburen heeft diverse interne en externe taken gedelegeerd aan de directeur. Zij is verantwoordelijk voor de personele bezetting en de goede gang van

zaken op de vijf locaties, zij is verantwoordelijke voor het beleid binnen Bolderen en voor de algemene leiding van de stichting. Zij onderhoudt het contact met de basisscholen en neemt deel aan de clusteroverleggen. De directeur mag pedagogische steun verwachten en consultatie vragen van experts die soms het ontwikkelingsproces van zorgkinderen begeleiden, dikwijls in samenwerking met basisscholen en jeugdhulpverlening. Overigens is dit laatste alleen mogelijk, indien de ouders daarmee uitdrukkelijk instemmen. Voorts zit zij het algemeen werkoverleg voor, waarin de dagelijkse praktijk steeds getoetst wordt aan doel en uitgangspunten van BSO Bolderburen.

I. Algemene uitgangspunten

1. *Vrijtijdsbesteding*

Buitenschoolse opvang wordt door Bolderburen gezien als vrijetijdsbesteding van kinderen en niet als verlengstuk van de school. Ontspanning en vrijheid staan dan ook centraal. Kinderen kunnen die vrije tijd zelf naar wens invullen. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een passende sfeer, die een verlengstuk van de huiskamer thuis is. Zij spelen in op de wensen en interesses van de kinderen. Zij zitten niet passief op een stoel, maar bieden activiteiten aan, zowel aan de groep als aan het individuele kind, nu eens puur ontspannend of grappig, dan weer leerzaam. Zij geven ruimte aan het initiatief van kinderen, sluiten zich aan bij wat de kinderen bedenken of sturen hun activiteiten. Met name stimuleren zij dat kinderen op elkaar gericht zijn in plaats van op hun pedagogisch medewerker en dat ze met elkaar spelen. Bolderburen gaat uit van de gedachte, dat kinderen actief hun best doen om het voor ieder gezellig te maken en dat ieder kind daarbij zijn steentje bijdraagt. Een passieve en “consumptieve” afwachtende houding zal de leiding trachten om te buigen. Het vele spel- en speelmateriaal van Bolderburen vormen daarbij een uitstekend hulpmiddel.

2. *Groei en bloei*

Een kind is continu in ontwikkeling. Het is in staat tot verdere ontplooiing en onderweg naar een steeds bredere horizon. Bolderburen werkt mee aan dit groei- en bloeiproces. Dit uitgangspunt vraagt om geschikte condities, waarbij de drie traditionele R's nog steeds goede diensten bewijzen: Rust, Reinheid en Regelmaat. Er moet een rustige, ordelijke en schone ruimte zijn. Orde en rust werken aanstekelijk en vormen de grondslag voor gestructureerd en aandachtig bezig zijn. Daarbij telt niet het resultaat, wel de aandacht en de inzet. Half werk, haastige en slordige activiteiten passen niet in onze pedagogische visie. Speelplekken worden netjes achtergelaten.

Als gouden regel geldt: alles draait om respect. De jeugd zal respectvol met elkaar omgaan en de leiding geeft het goede voorbeeld. Om dat aan te leren, moet een kind zich kunnen verplaatsen in een ander en een ander willen begrijpen of aanvoelen. De zwakkeren worden niet afgeschrikt, de sterkeren voelen zich aangesproken. De pedagogisch medewerkers geven aan ieder kind persoonlijke aandacht. Ze luisteren naar verhalen en nemen er de tijd voor. Pedagogisch medewerkers leven mee met belangrijke gebeurtenissen voor het kind zoals verjaardagen, ziekte in de familie en problemen op school. Ze ondersteunen kinderen die het op een of andere manier moeilijk hebben. Indien nodig wordt met ouders gesproken zodat er consensus bestaat in probleemsignalering en het opvangen daarvan. Van de kinderen en hun ouders vragen wij respect; voor de pedagogisch medewerkers, voor elkaar, voor de materialen. Bolderburen moet een plek zijn waar kinderen graag willen komen, waar ze houvast vinden en zichzelf kunnen zijn, waar ze kunnen groeien in sociale vaardigheden en zelfstandigheid. Groei en bloei van kinderen is het uitgangspunt, respect voor elkaar, goede zorg voor spullen en een positieve uitstraling van BSO Bolderburen waar men hart heeft voor de kinderen.

3. De basisgroep en leeftijdsindeling

BSO Bolderburen in het kindcentrum De Immenkorf verzorgt opvang van kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 7 jaar. De kinderen worden opgevangen in diverse ruimtes op de begane grond.

Ieder kind dat Bolderburen bezoekt wordt in één vaste groep kinderen geplaatst. In deze groep begint het kind de opvangmiddag en drinken ze gezamenlijk hun water en eten ze een cracker, rijstwafel of peperkoek. Na dit startmoment gaan alle kinderen onder begeleiding buiten spelen. De jongste kinderen spelen op het terrein voor de onderbouw wat is afgezet met hekken. Alle kinderen dragen buiten een blauw hesje van BSO Bolderburen.

Voor de buitenschoolse opvang wordt deze vaste groep kinderen een ‘basisgroep’ genoemd. Er mag tijdelijk afgeweken worden van deze basisgroep maar alleen met schriftelijke toestemming van de ouders kan (extra) opvang tijdelijk in een andere groep dan de basisgroep van het kind plaatsvind

In het kindcentrum De Immenkorf heeft Bolderburen 3 basisgroepen.

Maximale grootte per basisgroep op maandag, dinsdag en donderdag:

- Basisgroep 1 bestaat uit kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 7 jaar (maximaal 20 kinderen) met minimaal 2 ped. medewerkers
- Basisgroep 2 bestaat uit kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 7 (maximaal 20 kinderen) met minimaal 2 ped. medewerkers
- Basisgroep 3, kinderen van 4 t/m 7 (maximaal 20 kinderen) met minimaal 2 ped. medewerkers

Op woensdag en vrijdag worden er geen kinderen op De Immenkorf opgevangen. Zij gaan dan naar de Wegwijzer. Een pedagogisch medewerker komt de kinderen op de basisschool ophalen en begeleidt ze naar De Wegwijzer. Alle kinderen dragen tijdens het lopen een blauw hesje van Bolderburen.

Op iedere BSO locatie is een werkwijze die ervoor zorgt dat kinderen en medewerkers weten en ervaren bij welke basisgroep zij horen. Uiteraard krijgen de kinderen de vrijheid om zelf keuzes te maken in het doen van activiteiten. De wijze waarop de basisgroep wordt samengesteld verschilt per locatie. Dit kan bijv. zijn op basis van de leeftijd van de kinderen, of op basis van het tijdstip dat de kinderen uit school komen.

In situaties van een lagere bezetting op de groep kan er voor gekozen worden om (groepjes) kinderen buiten hun vaste basisgroep samen te voegen. In deze samengevoegde groep is er meer keus voor kinderen om samen te spelen en ontstaat meer gelegenheid om specifieke activiteiten aan te bieden, bijvoorbeeld aan kinderen van dezelfde leeftijd of aan kinderen met dezelfde interesse. Bij de samenvoeging zijn vaste pedagogisch medewerkers aanwezig en is de structuur van de dag gelijk, dus herkenbaar voor uw kind.

Personele bezetting tijdens studiedagen en schoolvakanties

De kinderen van basisschool Fonkel worden tijdens vakanties opgevangen op onze locatie in kindcentrum Wegwijzer, met uitzondering van de zomervakantie. Alle kinderen van alle

locaties worden dan opgevangen op onze locatie in Sint Michielsgestel in kindcentrum De Ellips.

Studiedagen zijn ook in kindcentrum Wegwijzer en in enkele gevallen in Sint Michielsgestel bij kindcentrum De Ellips.

Wanneer wordt uw kind in meer dan één basisgroep geplaatst?

- Uw kind kan op verschillende dagen in de week geplaatst zijn op *verschillende locaties*. U wordt hierover geïnformeerd bij de intake. Op woensdag en vrijdag is namelijk alleen locatie Sint-Michielsgestel geopend. Iedere locatie heeft zijn eigen basisgroep(en).
- Uw kind kan op verschillende dagen in de week geplaatst zijn in verschillende basisgroepen, *op dezelfde locatie*. Dit is het geval bij een (structureel) lagere bezetting van groepen op een specifieke dag van de week of omdat er geen plek is op verschillende dagen in dezelfde basisgroep.
Voorbeeld: op een BSO locatie zijn op dinsdag 30 kinderen aanwezig en dus 2 basisgroepen gevormd. Op maandag zijn er 20 kinderen aanwezig. De twee basisgroepen worden op maandag samengevoegd en vormen daarmee op papier een andere basisgroep.
- Bij een incidenteel lagere bezetting van groepen - bijvoorbeeld in vakantie-periodes - of om pedagogische redenen kunnen andere basisgroepen worden gevormd, door het samenvoegen van groepjes kinderen.
- Indien voor een aangevraagde ruildag geen plaats is op de vaste basisgroep van uw kind.
- Indien voor een aangevraagde extra opvangdag geen plaats is op de vaste basisgroep van uw kind.

De wet verplicht ons om u te informeren en schriftelijke toestemming te vragen voor het plaatsen van uw kind in een tweede basisgroep, ook als dat op dezelfde locatie is. Dat kan incidenteel of gedurende een bepaalde periode voorkomen, bijvoorbeeld door het samenvoegen van groepen.

Uitzonderingsregel op kind-leidster ratio

Wij volgen het kind-leidster ratio. Hiervan wordt normaliter **niet** afgeweken. Mocht er vanaf geweken worden dan mag dit niet langer zijn dan 30 minuten per dag. Indien zich situaties voordoen waarbij dit wel voorkomt wordt direct gebruik gemaakt van de achterwachtregeling.

In de Immenkorf worden de kinderen in de hal opgevangen. Deze is ingericht als BSO en is duidelijk afgebakend. We maken ook gebruik van een of twee klaslokalen die grenzen aan de BSO. Daarnaast kunnen we gebruik maken van de speelzaal en de keuken op de eerste verdieping.

Tijdens opvangdagen waarop we tien uur aaneengesloten opvang bieden, mogen we drie uur per dag afwijken van het kind-leidster ratio. Er geldt een maximaal aantal kinderen per pedagogisch medewerker, waarbij bij de beroepskracht-kindratio berekening rekening gehouden wordt met de leeftijd van de kinderen in de groep, Voor de berekening van de BKR maken we gebruik van rekentool beroepskracht-kindratio van het ministerie van SZW.

Gedurende de uren dat minder beroepskrachten worden ingezet moet ten minste de helft van het aantal volgens de BKR benodigde beroepskrachten worden ingezet.

De uren die afgeweken worden van de BKR kunnen op de dagen van de week verschillen, maar de afwijkende inzet kan niet per week verschillen.

Bolderburen is geopend van 07.00 tot 19.00 uur. De momenten waarop wij mogen afwijken zal bij de opstart kunnen zijn tussen 08.00 uur en 09.00 uur, tussen 12.00 uur 14.00 uur en tussen 17.00 en 18.00 uur. Het dagritme is alle dagen van de week hetzelfde daarom zullen de tijden waarop afgeweken mag worden iedere dag van de week hetzelfde zijn.

In deze periode van 3 uur zal er extra goed gelet worden op de behoeften van de kinderen. Er worden geen situaties opgezocht waarbij de pedagogisch medewerker(s) de kinderen niet goed kan overzien of in de behoeften kan voorzien. Bijvoorbeeld buiten op het grote schoolplein spelen. Dan kan beter gekozen worden voor de gymzaal. De medewerker(s) zal dus goed overwogen beslissingen moeten nemen die niet in het nadeel van de kinderen zullen werken. Een pedagogisch medewerker zal binnen blijven en alleen gebruik maken van de leefruimtes waar alle kinderen binnen het zicht kunnen spelen. Er zal niet naar buiten worden gegaan op een niet afgesloten schoolterrein.

Wanneer er slechts 1 medewerker op de groep staat binnen de drie uursregeling zal er altijd een andere volwassene in het pand/kantoor aanwezig zijn.

Ieder kind een eigen mentor

Per 1 januari 2018 hebben alle kinderen van BSO Bolderburen een eigen mentor. Dit is het gevolg van de in werk treding van de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang, kortweg IKK. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van uw kind. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken.

Om de ontwikkeling van uw kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waarin uw kind is geplaatst. Als ouder/verzorger wordt u in het intakegesprek op de hoogte gebracht wie de mentor van uw kind is. De pedagogisch medewerkers vertellen de kinderen wat het inhoudt om een mentor te hebben. Gedurende de opvang zullen in verschillende situaties de kinderen er op gewezen worden en gestimuleerd worden om contact te maken met de mentor. De mentor houdt de ouders mondeling op de hoogte hoe het gaat met hun kind op de BSO. De mentor vervult ook een rol met andere professionals. (met toestemming van u als ouders/verzorgers) Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten wij, pedagogisch medewerkers, aan op de individuele behoeften van uw kind. Tevens kan er door overleg met u, ouders/verzorgers, worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van uw kind tegemoet kan worden gekomen.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, kortom kinderen waar wij zorg om hebben, worden gevolgd en indien nodig tijdig signaleerd. Deze werkwijze is voor ons niet nieuw; wij volgen voortdurend de ontwikkeling van uw kind en bespreken ook met u onze bevindingen als ons iets opvalt. Bij BSO Bolderburen is een periodiek gesprek met de ouders geen verplichting, maar vinden gesprekken plaats als dat nodig of gewenst is. Als er eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling worden signaleerd moet er actie op worden ondernomen. Dit gebeurt door ouders/verzorgers uit

te nodigen voor een gesprek en met hen de mogelijkheden te bekijken hoe verder te gaan. Binnen BSO Bolderburen beschikken wij over de deskundigheid van een kindercoach en speltherapeut. Ook verwijzen wij met regelmaat naar een kinder- en gezinstherapeut.

II. De pedagogische uitgangspunten van BSO Bolderburen

1. *Pedagogisch doel*

Het pedagogische doel is dat kinderen zich in een veilige en vertrouwde omgeving ontwikkelen tot zelfstandige mensen die hun eigen mogelijkheden en beperkingen ontdekken, met respect voor zichzelf en anderen. Binnen Bolderburen worden situaties gecreëerd waarin kinderen zich prettig voelen, vakkundig begeleid worden, voor zichzelf op kunnen komen, sociale vaardigheden ontwikkelen en leren zelfstandig te zijn. De interactie tussen de pedagogisch medewerker en haar kinderen is beslissend voor het bereiken van de vijf pedagogische uitgangspunten.

2. *De vijf pedagogische uitgangspunten*

Veiligheid: het kind op de BSO komt terecht in een veilige omgeving en voelt er zich veilig.

Hygiëne en gezondheid: de BSO draagt bij aan een gezonde ontwikkeling van het kind in een gezonde omgeving.

Persoonlijke competentie: de BSO sluit aan op de eigen ambities en mogelijkheden van het individuele kind.

Sociale competentie: de BSO biedt de kinderen een leeromgeving voor het aanleren en verder ontwikkelen van sociaal gedrag.

Culturele opvoeding: de BSO draagt waarden en normen aan.

Op deze vijf uitgangspunten wordt hierna uitvoeriger ingegaan.

a. Veiligheid

De inrichting van zowel de binnen- als de buitenruimte is getoetst op veiligheid in overeenstemming met de eisen zoals door GGD en brandweer gesteld. Zij voeren jaarlijks een inspectie uit. Op ieder moment zijn groepsleidsters aanwezig - en in geval van nood een achterwacht - die getraind zijn in EHBO of Bedrijfshulpverlening. BSO Bolderburen hanteert een beroepskracht-kind ratio van 1 op 10. Van alle ongevallen wordt een dossier bijgehouden, dat ter inzage ligt voor de ouders. De strenge veiligheidseisen hebben tot gevolg, dat risico's tot een minimum beperkt worden. Spannende klim- en klauterinstallaties zal men tevergeefs zoeken op het buitenterrein, ook al is er wel eens kritiek over het ontbreken van aanvaardbare risico's en uitdagingen. Waar kinderen spelen kunnen onveilige situaties ontstaan. Zij hebben behoefte aan vrijheid en ruimte, zoeken de uitdaging op en nemen risico's. De BSO-leiding heeft hier een zeer zware verantwoordelijkheid en in geen geval zullen de kinderen dan ook zonder toezicht zijn. De sanctie van de werkgever op overtreding van deze regel is uiterst streng, namelijk ontslag op staande voet. Het zal duidelijk zijn, dat de BSO de risico's op ongevallen binnen en buiten, de kans dat een kind wegloopt, tot een minimum reduceert.

Veiligheid heeft evenzeer betrekking op het welbevinden van het kind zelf. Allereerst moet het kind zich veilig voelen te midden van de andere kinderen zonder enige discriminatie naar uiterlijk, afkomst of sekse, met leiding die steun geeft, liefde en aandacht en die consequent duidelijke regels hanteert en de grenzen bepaalt. De kinderen hebben bij diezelfde leiding de ruimte om invloed te hebben op de beslissingen die hen zelf aangaan. De pedagogisch medewerkers zijn vast en vertrouwd. Ook de groepssamenstelling is een vast gegeven. Door te wennen aan de leiding, de huisregels, de tijdsindeling en de andere afspraken en door de

vertrouwde activiteiten en het spelmateriaal, ontstaat als vanzelf een veilig-thuisgevoel op de BSO, waar een kind graag wil zijn.

b. Hygiëne en gezondheid

Naarmate kinderen jonger zijn, zijn ze kwetsbaarder, maar het is mogelijk om risico's die de gezondheid bedreigen te elimineren. De BSO zal zich inspannen om de risico's tot een acceptabel niveau terug te brengen. Drie soorten risico's zijn voor de BSO specifiek van belang:

risico's door overdracht van ziektekiemen;
risico's door binnen- en buitenmilieu;
risico's door uitblijven van medisch handelen.

De BSO heeft haar gezondheidsbeleid vastgelegd in een werkplan, waarin het hygiënische gedrag van kinderen en medewerkers in de dagelijkse praktijk centraal staat. Kinderen worden actief betrokken bij het reduceren van risico's door het maken van regels en afspraken: bijvoorbeeld over het zorgvuldig handenwassen voor het eten of na gebruik van het toilet, over neuzen snuiten, uitsluitend gebruik van de papieren weggooidoekjes. Strakke poetschema's voor het huishoudelijk personeel regelen voorts het schoonhouden van sanitair, binnenruimte en speelgoed.

c. Persoonlijke competentie

Deze BSO daagt de kinderen uit zich individueel te ontplooien en vaardigheden te ontwikkelen. De leiding stimuleert ze om mee te doen aan creatieve bezigheden. De grote hobbytafel staat prominent en uitnodigend in de binnenruimte en er is een keur aan creatief materiaal. Daarnaast is er een bouwhoek, poppenhoek, keukenhoek, winkelhoek, lees/relax hoek, computerhoek en voor groot en klein een gevarieerde keuze uit spelendozen en spelmateriaal. Pedagogisch medewerkers lokken vaardigheden uit en begeleiden spelletjes. Eigen initiatief van de kinderen wordt hogelijk gewaardeerd en aangemoedigd. Naast actie en bezig zijn is er de ruimte voor het kind om rustig aan te doen of gewoon niets te doen of wat weg te dromen.

d. Sociale competentie

Naast de individuele ontplooiing van creatieve vaardigheden is er de sociale ontwikkeling. Het groepsaspect van de BSO is een aantrekkelijk gegeven voor sociale ontwikkeling, een proeftuin voor de samenleving. Spelenderwijs is het kind interactief bezig, het is deel van de groep en neemt deel aan groepsactiviteiten.

De BSO is een sociale leeromgeving, waar het kind vriendschappen en onenigheid meemaakt, waar het samen aan tafel gaat, waar het samenwerkt in een speelhoek, aan de hobbytafel, in kleine of in grotere groepen.

De leiding grijpt in en stuurt bij waar nodig is. Straffend optreden is daarbij niet de huisstijl van Bolderburen. Over een ruzie zal gepraat worden al dan niet na een cooling-down periode. De strijdende partijen krijgen de ruimte om hun verhaal te vertellen en zoeken ten slotte zelf naar een eerlijke oplossing van het conflict of het aangedane onrecht. BSO Bolderburen let voorts scherp op pesten vaak gepaard gaande met stiekem gedrag. Pesten wordt nooit getolereerd en altijd aangepakt. Pestgedrag wordt vastgelegd in het logboek, zodat alle pedagogisch medewerkers ervan op de hoogte zijn en adequaat kunnen reageren. Kinderen die

pesten worden geconfronteerd met hun gedrag in een indringend gesprek en moeten hun gedrag wijzigen.

e. Culturele opvoeding

We doelen hier op het overdragen van normen en waarden. Een waarde is dat, wat de samenleving en wij als BSO belangrijk vinden, allereerst: respect als basishouding, vervolgens rechtvaardigheid, zorgvuldigheid en attent zijn. Daaruit komen normen voort, regels, afspraken en omgangsvormen.

Waarden die Bolderburen benadrukt: respect kunnen opbrengen en ruimte geven aan anderen. Elk kind is belangrijk en gericht op individuele ontplooiing maar het heeft niet altijd voorrang. Het houdt dus rekening met anderen en doet eens iets voor anderen, hulpvaardig, belangeloos en rechtvaardig. Het kind groet mensen, vraagt hoe het met ze gaat. Samen eten aan tafel en wachten tot iedereen klaar is. Niet meteen erop los slaan bij een conflict maar erover praten. Allemaal waarden die met samenleven te maken hebben. Opvoeden heeft veel te maken met waarden en normen. BSO Bolderburen beseft, dat het zeer belangrijk is, dat je als leiding die waarden en normen voorleeft en uitdraagt, dat je vertelt waar je zelf staat. Als de leiding de waarden en normen niet uitstraalt, krijgen kinderen een verkeerd beeld mee.

Welke waarden en normen een BSO moet bijbrengen, daarover kunnen tussen ouders en BSO meningsverschillen ontstaan. De praktijk leert, dat ouders er dikwijls een andere rangorde op na houden dan een BSO of een school. Ouders vinden bijvoorbeeld dat een kind moet leren om voor zichzelf op te komen. Pedagogisch medewerkers vinden het belangrijker dat kinderen leren om rekening te houden met anderen. Ouders vinden het belangrijk dat hun kind een eigen mening leert vormen. De leiding vinden het juist belangrijker dat kinderen oog hebben voor de mening van anderen. Ouders stellen het belang van hun kind steeds voorop, pedagogisch medewerkers het belang van de groep. Pedagogisch medewerker en ouders denken dus anders over de manier waarop waarden en normen worden gehanteerd bij het proces van opvoeden. Het is dan ook noodzakelijk, dat tussen BSO-leiding en ouders ruimte is om hierover met elkaar te communiceren.

III. De dagelijkse praktijk bij BSO Bolderburen

1. *Algemene werkwijze*

Zonder een expliciete werkwijze te omschrijven dient altijd voorop te staan dat kinderen het meest kostbare bezit van ouders zijn en dat de BSO-leiding dan ook met veel zorg met hen om zal gaan.

2. *Bso voor jonger en ouder kind*

Op locaties waar kinderen van 4 t/m 12 jaar opgevangen worden gelden de volgende waarden m.b.t. het onderlinge contact. Wij werken dan met een zogenaamd opendeuren beleid. Dit heeft de volgende voordelen:

- De kinderen krijgen de gelegenheid om buiten de basisgroep, eigen contacten en vriendschappen op te doen. Hierdoor wordt hun zelfvertrouwen gestimuleerd.
- De jongere kinderen kunnen samen met de oudere kinderen spelen. De jongere kinderen worden in hun spel gestimuleerd door de oudere kinderen. De oudere kinderen worden gestimuleerd in hun zorgzaamheid voor de jongere kinderen.
- Bij ziekte of afwezigheid van de vaste pedagogisch medewerker zijn er toch nog vertrouwde pedagogisch medewerkers van de andere groep aanwezig.
- De pedagogisch medewerkers kennen de kinderen allemaal en kunnen hierdoor de ouders beter informeren over het verloop van de dag en eventuele bijzonderheden.
- Broertjes en zusjes hebben de mogelijkheid elkaar te ontmoeten.
- De groepen kunnen nauw samenwerken aan projecten en thema's.

Daarnaast heeft de vestiging Gestel ervoor gekozen een aparte ruimte in te richten voor de allerjongste kinderen met ontwikkelingsgericht materiaal voor deze doelgroep.

De leiding benadert jongere en oudere kinderen verschillend. Bij de jongere kinderen wordt meer hulp geboden op het gebied van lichamelijke verzorging en bij het oplossen van onderlinge ruzietjes. De leiding let er met name op dat ze zich op hun gemak voelen zowel sociaal als emotioneel. Bij de oudere kinderen wordt meer een luisterend oor geboden en worden zelfstandigheid en verantwoordelijkheidsgevoel gestimuleerd.

3. *Werkwijze voorschoolse opvang*

Voorschoolse opvang

Bolderburen biedt tijdens schooldagen voorschoolse opvang aan vanaf 7.00 uur. Er is dan de mogelijkheid om te ontbijten en ruimte voor activiteiten zoals tekenen, puzzelen, (gezelschap)spelletjes, bouwhoek, poppenhoek etc..

Om 8.20 uur gaan de kinderen onder leiding van de pedagogisch medewerker naar de basisschool. De jongste kinderen worden overgedragen aan hun leerkracht.

4. *Werkwijze naschoolse opvang*

Wanneer kinderen 's middags op de BSO komen, gaan zij met hun basisgroep gezamenlijk water drinken en een snack eten, daarna mogen zij vrij buiten spelen of deelnemen aan een geplande activiteit.

Om kwart over wassen de kinderen hun handen en gaan ze in hun basisgroep zitten voor het eten van fruit, waarna wederom vrij gespeeld mag worden tot ze door hun ouders opgehaald worden. Na kwart voor vijf mag gebruik gemaakt worden van computers en televisie. Ook worden er activiteiten aangeboden. Er is ook de mogelijkheid om onder begeleiding buiten te spelen

4. Wenbeleid

Kinderen die starten op de naschoolse opvang laten we eerst wennen. Bij voorkeur een of twee weken, door drukte kan dit eerder zijn, voor de startdatum maakt het locatiehoofd en de pedagogisch coach kennis met de ouder(s)/verzorger(s) van het kind en het kind in een intakegesprek. Dit gesprek vindt plaats op de locatie waar het kind naar de BSO/en of VSO zal gaan. Op deze manier kan het kind op een veilige en in een rustige ambiance kennis maken met de locatie. De BSO krijgt door het gesprek met de ouder(s)/verzorger(s) een eerste indruk van het kind. In dit gesprek zal een vragenlijst doorgenomen worden.

Vervolgens nodigen we het kind uit om samen met de ouder(s)/verzorger(s) op een opvangdag de BSO te bezoeken. Het kind kan dan samen met de ouder(s)/verzorger(s) op een veilige manier kennis maken met de rest van de kinderen en rustig rondkijken. Het kind kan zo lang blijven als het wil.

Vervolgens zal het kind op de eerste dag door een vriendje of vriendinnetje wegwijs gemaakt worden op de BSO. Een van de pedagogisch medewerkers houdt hierbij een oogje in het zeil. Geeft het kind er de voorkeur aan door een pedagogisch medewerker wegwijs te worden gemaakt dan zal hier ruimte voor gemaakt worden. De eerste paar keren dat het kind de BSO bezoekt zal het extra begeleidt worden, indien daar behoefte aan is.

5. Vakantie opvang

Gedurende alle schoolvakanties ook de hele zomervakantie is de BSO in Den Dungen gesloten. Tijdens vakanties worden de kinderen opgevangen op de vestiging in kindcentrum Wegwijzer. Alleen tijdens de zomervakantie gaan alle kinderen van alle locaties naar onze locatie in Sint Michielsgestel, in kindcentrum De Ellips. Er worden uitstapjes en thema-gerichte activiteiten aangeboden: kampeer-week, circusweek, kunst- en kitschweek, tovenaarsweek, wildwestweek, dramaweek, techniekweek, waterweek.

6. Spelen

Buitenschoolse opvang vindt plaats in de vrije tijd van kinderen. Spelen naar eigen keus staat dan bovenaan, binnen en buiten. Tegelijk biedt de BSO toegang tot georganiseerde activiteiten. Buitenschoolse opvang moet zorgen voor een goed evenwicht tussen het vrije spel en georganiseerde activiteiten.

7. Regels

Op de buitenschoolse opvang gelden regels voor zowel kinderen en leiding als ouders. Kinderen leren van jongs af aan met regels omgaan en worden zelf betrokken bij het opstellen van die regels. Met ouders worden afspraken gemaakt bij het aanmeldingsgesprek. Er is een invulformulier waarin regels en afspraken die hun eigen kinderen aangaan, schriftelijk worden vastgelegd.

Bijvoorbeeld over het zelfstandig naar huis gaan vanaf de BSO of het bezoeken van sportverenigingen tijdens de BSO uren. De BSO hanteert vanuit de leiding een vast beleid, uitvoerig vastgelegd in de huisregels, om de sfeer en de leefbaarheid in de groep te

bevorderen. Die regels hebben onder meer betrekking op hygiëne, sociale omgang en zelfredzaamheid. Alle ouders ontvangen bij aanmelding deze huisregels. Regels en gebruiken worden de kinderen spelenderwijs bijgebracht.

8. Toegang ontzeggen

Wanneer sprake is van voortdurend wangedrag, kan het BSO-bestuur de toegang tot de BSO ontzeggen. Voordat het zover is, heeft de leiding haar best gedaan om het gedrag van het kind te corrigeren in samenspraak met de ouders. Het gaat daarbij om hardnekkig onaangepast gedrag waaronder de sfeer voor iedereen ernstig te lijden heeft: pesten, buitensluiten van kinderen, zich niet houden aan de huisregels, diefstal, opzettelijk lichamelijk letsel toebrengen enzovoorts. In eerste instantie wordt het kind door de leiding gewaarschuwd en op zijn gedrag en de gevolgen daarvan gewezen. Als dat niet leidt tot verbetering volgt een ernstige waarschuwing; hoofdleidster en ouders bespreken met elkaar de situatie. Volgt weer geen verbetering, dan zal aan het BSO-bestuur over de kwestie worden gerapporteerd. Het bestuur zal overleggen met de ouders en kan daarna besluiten tot verwijdering van het kind. De procedure is vastgelegd in de Algemene Voorwaarden, die alle ouders bij aanmelding ter hand wordt gesteld.

9. Zorgkinderen

Hoewel BSO Bolderburen geen orthopedagogische instelling is, zijn kinderen met bepaalde gedragsproblemen welkom. De pedagogisch medewerkers zijn van vele markten thuis en beschikken over voldoende bagage om ook deze kinderen op te vangen. Ieder jaar volgen de pedagogisch medewerkers cursussen om zich verder te bekwamen in de begeleiding van kinderen en zorgkinderen. Het is daarbij van groot belang, dat de leiding niet alleen hoort van de problematiek van het kind, maar ook voldoende uitleg en advies krijgt van de experts die verantwoordelijk zijn voor de diagnostiek. De leiding moet nu eenmaal van deze experts houvast ontvangen voor het handelen in de groep bij moeilijke situaties. Voor kinderen kan dat beter begrip en meer veiligheid opleveren. En de BSO kan zich zo beter voegen in het bestaande behandelplan. Uiteindelijk zijn het de ouders die erin toestemmen dat de informatie aan de BSO wordt doorgespeeld. Een protocol “Zorgkinderen” is in ontwikkeling.

10. Geheimhouding

Omdat de pedagogisch medewerkers kunnen beschikken over vertrouwelijke informatie, hebben zij de plicht tot geheimhouding. Alle kennis over de kinderen, de ouders en hun omstandigheden, waarvan zij weet hebben uit hoofde van hun functie, valt onder deze geheimhoudingsverplichting. Schending hiervan kan zelfs leiden tot ontslag op staande voet. Deze verplichting en sanctie zijn vastgelegd in elke arbeidsovereenkomst van deze BSO.

11. Vervoer

Meer informatie hierover in het hoofdstuk: “Wettelijke Aansprakelijkheid”.

12. Afnemen van dagdelen

- De overeenkomst tussen de ouders van het kind en BSO Bolderburen wordt aangegaan voor 40 schoolweken of naar rato afhankelijk van de startdatum.

- In de 40 schoolweken zijn de studiedagen en andere vrije dagen zoals feestdagen en vakanties niet begrepen.
- De overeenkomst wordt aangegaan voor voorschoolse opvang en/of naschoolse opvang.
- Op de dag dat het kind de BSO bezoekt brengen we een dagdeel in rekening. Dit dagdeel gaat in om 14.15 uur en eindigt om 18.00 uur. Men kan ook kiezen voor een andere bloktijd en dat is van 14.15 tot 15.15 uur.
- Ouders die kinderen tussen 18.00 uur en 19.00 uur ophalen betalen voor het laatste uur dubbel tarief.
- Ongeacht of het kind de bso bezoekt op de in de overeenkomst afgesproken dagen, worden de dagdelen in rekening gebracht.
- Vakantieopvang en opvang op andere vrije dagen dienen apart schriftelijk te worden aangevraagd. De afnemers ontvangen daarover per mail een bericht.
- Iedere overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd, tenzij uitdrukkelijk en schriftelijk anders is overeengekomen.
- Opzegging van de overeenkomst is ten alle tijden mogelijk met inachtneming van een opzegtermijn van 2 maanden.
- Indien u een dagdeel wilt ruilen of een extra dagdeel af wilt nemen geldt het volgende:
  - Een dagdeel kan geruild worden indien de ruiling plaatsvindt binnen een en dezelfde week;
  - Het verzoek moet ingewilligd worden door het locatiehoofd;
  - Het verzoek zal afgewezen worden wanneer er door de ruiling een overschrijding van het maximaal aantal kinderen op de groep zal ontstaan of wanneer een extra pedagogisch medewerker ingezet zal moeten worden;
  - Het ruilen is kind gebonden;
  - Bij ziekte kan niet geruild worden. In geval van langdurige ziekte zullen we in goed overleg een passende oplossing vinden;
  - Een extra dagdeel zal in rekening gebracht worden.

IV. De inrichting van de ruimte

De omgeving waar de kinderen en pedagogisch medewerkers verblijven, bepaalt mede het gedrag van kinderen. Op veel onderdelen kan de inrichting van de ruimte helpen het kind geborgenheid te bieden of competentier en zelfstandiger te maken. Bij een bepaalde pedagogische aanpak hoort ook een omgeving die de aanpak mogelijk maakt. Zo oogt elke ruimte bij ontvangst van de kinderen ordelijk en opgeruimd. De geplande activiteiten zijn voorbereid en al het materiaal ligt klaar voor gebruik.

De leefruimtes zijn ingericht op ontspanning en gezelligheid. Conform de wet is het regel bij Bolderburen, dat per tien kinderen een pedagogisch medewerker aanwezig is.

In de basisgroepen is een verdeling tussen groepsmomenten en periodes die de kinderen individueel invullen. Er zijn activiteiten voor de hele groep en in kleine wisselende groepjes. Bij alle activiteiten wordt rekening gehouden met de uitgangspunten van de wet Kinderopvang. Dit is al eerder besproken in dit beleidsplan: de vijf pedagogische uitgangspunten.

Spelenderwijs zijn de kinderen bezig met het sociale leerproces in binnen- en buitenruimte.

1. *Communicatie tussen pedagogisch medewerkers en ouders*

Dagelijks kan tussen ouders en de pedagogisch medewerkers gesproken worden over het kind. Indien het gewicht van het gesprek dit verlangt kan er ten alle tijden een afspraak gemaakt worden om de opvang van het kind te bespreken. Soms worden deze gesprekken schriftelijk vastgelegd.

2. *Indeling ruimtes*

BSO De Immenkorf heeft een aantal leefruimtes tot zijn beschikking:

Leefruimte 1: is de hal. Dit is een multifunctionele ruimte. Door de BSO ruimte af te bakenen met kasten en tafels hebben we een eigen plek voor de kinderen gecreëerd. De BSO is ingericht voor de onderbouw kinderen en ingericht voor deze doelgroep. Ze kunnen hier bouwen, verkleden, er is een winkel (bus), keukentje, zandtafel, knutselspullen, strijkkralen, stiften en potloden en spelletjes. Er is de mogelijkheid aan tafel te zitten of op de grond te spelen..

Leefruimte 2: De BSO deelt deze ruimtes met het klaslokaal van groep 1-2. We gebruiken de materialen van dit lokaal en zetten de schuifdeuren open tussen de leefruimtes. De deuren van de lokalen staan ook open zodat er contact is met leefruimte 1. Ze kunnen hier knutselen, kleuren, bouwen enz.

Leefruimte 3: is de hal aan de andere kant van de trap. Dit is een multifunctionele ruimte. Door de BSO is deze ruimte voor een groot deel ingericht. School heeft er ook spullen staan. De BSO is ingericht voor de kinderen van de groepen 3. Er staan tafels, banken en poefen, er is een bouwhoek, themahoek, zandtafel, puzzels, knutselspullen, auto's enz.

De kleuters komen niet naar de kant van groep 3 en andersom. De kleuters kunnen wel afwisselend in de hal of het klaslokaal spelen.

V. De leiding

Het gaat er vooral om, dat de leiding een goede sfeer creëert. De meest bepalende factoren zijn: aandacht, warmte en betrokkenheid waarbij ook een goede controle hoort. De ideale pedagogisch medewerker doet het werk met hart en ziel vanuit gevoel en verstand, heeft ook ogen op de rug en gebruikt humor. Het is iemand die vitaal is en met plezier en liefde zijn verantwoordelijkheid neemt. Verder moet het een ontspannen persoon zijn, tegen een stootje kunnen, niet snel in de put zitten, kunnen relativeren en iemand zijn met sociale vaardigheden. De pedagogisch medewerker zal scherp letten op de signalen van het kind en niet uitgaan van vooroordelen. Zij moet weten dat de ene keer strak leiding geven juist goed is, een andere keer zal zij het kind zijn gang laten gaan. Het kind wordt losgelaten en krijgt de vrijheid die het aankan, het mag experimenteren zonder dat de leiding angstig toekijkt. De aandacht gaat uit naar het positieve gedrag van het kind. De waardering van de leiding versterkt het zelfvertrouwen van het kind en draagt bij aan een succesvol vervolg.

Behalve deze waardering is het ook essentieel dat er eisen aan de kinderen gesteld worden. Een probleem ontstaat wanneer het kind zich niet houdt aan regels, normen, afspraken en eisen. Daarbij is van belang: bespreken en dingen uitleggen. Er over praten moet namelijk leiden tot afspraken waarbij duidelijk wordt, wat de consequenties zijn, als een van de partijen zich niet aan een afspraak houdt.

De volgende vaardigheden en regels typeren de goede pedagogisch medewerker:

1. *Opleidingseisen*

Minimaal SPW niveau 3

2. *Een positieve grondhouding*

Alles draait om respect. De pedagogisch medewerker geeft het goede voorbeeld en leert de jeugd respectvol met elkaar omgaan.

De kinderen moeten zich persoonlijk welkom voelen.

Zij spreekt een kind persoonlijk aan op zijn gedrag en zet het niet voor schut in de groep.

Zij gebruikt veel humor; dat haalt de scherpe kantjes van een situatie af.

Zij gaat ervan uit dat het kind zelf de deskundige is, die weet wat het nodig heeft.

3 *Een goede organisatie*

Zij zorgt dat de opvang vooraf goed georganiseerd is; dat alle spullen klaarliggen.

Zij zorgt voor een goede tijdverdeling, afgestemd op de behoeften van de kinderen.

De drie R's bewijzen goede diensten: Rust, Reinheid en Regelmaat.

4. *Een goede relatie*

Zij gebruikt veel humor, fantasie en relateert.

Liefde is het beste wapen; zij strooit met complimenten.

Zij is zuinig met kritiek, als het moet: zacht en fluisterend.

Zij straft niet; zij corrigeert, legt uit wat aan het gedrag schort.

Zij geeft gelegenheid af te koelen; zij vraagt het kind wanneer het weer rustig kan terugkeren in de groep.

Zij stelt duidelijk grenzen en geeft precies aan wat ze verwacht van de kinderen.
Zij creëert een veilige sfeer waarin pesten nooit getolereerd en altijd aangepakt wordt.

5. Samenwerking team

Zij doet veel aan de teamgeest en werkt vanuit dezelfde visie en aanpak.
Belangrijk daarbij is het regelmatige teamoverleg.
Zij overlegt met ouders en stemt aanpak op die van hen af.
Zij stemt aanpak af op die van andere opvoeders van scholen en instellingen, maar steeds in samenspraak met de ouders.

6. Achterwacht regeling

Per 10 kinderen is één pedagogisch medewerker aanwezig. De pedagogisch medewerkers werken in de groepen op vaste dagen en tijden. Er zijn twee pedagogisch medewerkers in dienst van BSO Bolderburen die niet structureel ingezet worden maar dienen als achterwacht. Als een vaste pedagogisch medewerker uitvalt en er is geen collega beschikbaar, zal een van de twee achterwachten direct invallen en de werkzaamheden overnemen. Door deze achterwacht regeling is het vervangen van een uitgevallen pedagogisch medewerker gegarandeerd.

VI. Wettelijke aansprakelijkheid bij BSO Bolderburen

1. Aansprakelijkheid voor kinderen onder de 14 jaar

Kinderen onder de 14 jaar zijn nooit aansprakelijk voor door hen gepleegde onrechtmatige daden, zoals vernieling. Ouders zijn altijd aansprakelijk ook al hebben ze hier geen schuld aan. Door middel van een WA-verzekering kunnen zij zich hier tegen verzekeren. BSO Bolderburen kan de ouders niet verplichten een dergelijke verzekering af te sluiten. Toch zal de BSO bij het aangaan van de opvangovereenkomst een WA-verzekering als voorwaarde stellen aan de ouders.

2. Aansprakelijkheid voor personeel

Pedagogisch medewerkers, maar ook vrijwilligers, stagiaires en daarnaast de werkgever zijn aansprakelijk als bij een ongeval met een kind te laat medische hulp wordt ingeschakeld. De BSO legt schriftelijk vast hoe het beleid en de regels zijn van de instelling. Het protocol voor de leiding is als volgt:

- hoofdleidster inlichten;
- ouders inlichten;
- arts inschakelen.

3. Aansprakelijkheid voor de BSO-organisatie

BSO Bolderburen heeft een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering afgesloten voor fouten die door de organisatie en haar personeel, vrijwilligers en stagiaires, worden gemaakt. Ook is er een ongevallenverzekering gesloten voor het geval dat een kind of iemand van de leiding tijdens de opvang of onderweg lichamelijk letsel oploopt. In de opvangovereenkomst is opgenomen dat de aansprakelijkheid van BSO Bolderburen wordt beperkt tot het bedrag van de verzekerde som. Schadeclaims die dit bedrag overschrijden worden zo vermeden.

4. Vervoer

Als BSO-kinderen per auto vervoerd worden, is de vervoerder aansprakelijk voor schade voor lichamelijk letsel of dood. Er is dan ook een verzekering afgesloten, die de werkelijk geleden schade dekt: de Schade Verzekering Inzittenden. Kinderen die met instemming van de BSO-leiding in een auto vervoerd worden, ook al is het een ouder die rijdt, zijn verzekerd onder de WA-verzekering van BSO Bolderburen. De schade aan de auto valt echter onder de autoverzekering van de eigenaar.

Kinderen zullen altijd in een gordel of een stoeltje vervoerd worden.

Bij uitstapjes moet de BSO zorgen voor voldoende toezicht. In principe geldt, dat op een groep van 20 kinderen twee pedagogisch medewerkers staan; bij bepaalde uitstapjes waar het overzicht moeilijker wordt, bijvoorbeeld een dierentuin, houdt de BSO vast aan één volwassene op zes kinderen.

5. *Weglopen*

Loopt een kind van de BSO weg dan moeten maatregelen genomen worden die ouders ook zouden nemen. Voor deze situatie geldt het volgende protocol:

- hoofdleidster en ouders direct inlichten;
- het kind gaan zoeken binnen de mogelijkheden die er zijn;
- inschakelen van de politie;
- als ouders bekend zijn met het wegloupedrag van hun kind, dienen de ouders de BSO-leiding van dit gegeven op de hoogte te stellen.

VII. Bagage en vaardigheden van de leiding bij BSO Bolderburen

1. Competenties en basisvaardigheden

De leiding heeft grote invloed op de sfeer van de kinderopvang en op het gedrag van de kinderen. De meest bepalende competenties om succesvol het BSO-werk aan te kunnen zijn: aandacht, warmte, interesse en een goede controle. Een pedagogisch medewerker is iemand, die met hart en ziel en met gevoel en verstand haar werk doet. Zij is vitaal, kan zich op eigen kracht staande houden en neemt de verantwoordelijkheid voor veiligheid en welzijn van de jongens en meisjes geheel en al op zich. Kortom, het is iemand die zelf volwassen is en niet steeds de steun van een ander nodig heeft. De pedagogisch medewerker doet haar werk ontspannen, met plezier en met de nodige humor, ze kan tegen een stootje en is niet snel uit het veld geslagen. Ze weet, dat de ene keer strak leidinggeven goed is en dat het in een andere situatie juist goed is de kinderen aan te laten modderen. In ieder geval hanteert ze consequent net als de collega's duidelijk de regels en afspraken van BSO Bolderburen. De pedagogisch medewerker vult de vrije tijd van de kinderen in en organiseert activiteiten. Zij kan met jongens en meisjes werken, ze prikkelen tot spelen en andere bezigheden. Zij kan een gesprek met ze voeren, onderhandelen en afspraken maken over regels en gedrag.

2. Sollicitaties

Het bestuur van de BSO streeft ernaar om te werken met vast personeel, zodat de kinderen steeds bekende en vertrouwde gezichten zien. Daarom moeten mensen die op de BSO willen werken, akkoord gaan met een deeltijdaanstelling; buitenschoolse opvang creëert nu eenmaal geen fulltime banen. Tijdens de sollicitatieprocedure zal helder moeten worden, dat de werknemer geen volledige werkweek ambieert. Bij het aannemen van personeel zullen aanwezige competenties de doorslag geven. Deze competenties kunnen op vele wijzen verworven zijn: door onderwijs en opleiding, maar ook door ervaring als ouder en opvoeder, door vrijwilligerswerk, culturele en sportactiviteiten, jeugdwerk enzovoorts. Voorts stelt het bestuur de pedagogisch medewerkers in staat om hun deskundigheid te bevorderen door deelname aan gerichte trainingen en cursussen.

3. Zware verantwoordelijkheid

Bestuur en leiding nemen een zware verantwoordelijkheid op zich bij kinderopvang. Ouders moeten het volste vertrouwen hebben, zodat ze hun kinderen met een gerust hart overdragen aan bekwame pedagogisch medewerkers, die de veiligheid van hun kinderen kunnen waarborgen. Er worden dan ook hoge eisen gesteld aan de pedagogisch medewerkers als het gaat om oplettendheid en controle. Zij moeten steeds weten waar de kinderen zijn, wat ze doen en met wie. Zij staan ook garant voor een veilige sfeer, waarin pesten en discriminatie nooit getolereerd worden en altijd worden aangepakt.

4. Erkend leerbedrijf

BSO Bolderburen is een erkend leerbedrijf. Dit betekent dat zij toestemming heeft pedagogisch medewerkers in opleiding te begeleiden. Er zijn twee opleidingsvormen mogelijk: BOL (beroepsopleidende leerweg) en BBL (beroepsbegeleidende leerweg).

- BOL: een BOL student gaat gedurende de gehele opleiding een aantal dagen per week naar school en loopt tijdens de opleiding een aantal weken/maanden stage. Een BOL student wordt veelal boven formatief ingezet. Dit betekent dat de stagiair boven de sterkte werkzaam ('extra') is. Incidenteel kan deze student ingezet worden als medewerker in plaats van stagiair. Bijvoorbeeld bij kortdurend verzuim of in de vakantieperiode.

- BBL: een BBL student gaat een dag in de week naar school en is voor minimaal 12 uur werkzaam als pedagogisch medewerker in opleiding. Een BBL student wordt in eerste instantie boven formatief ingezet. Naarmate de opleiding volgt wordt de BBL student meer en meer in de sterke ingezet. In hoeverre een BBL student in de sterkte werkzaam is wordt bepaald door de opleidings- en praktijkbegeleider. Vanaf het derde leerjaar mag de student voor 100 % ingezet worden als werknemer.

VIII. De oudercommissie

Stichting BSO Bolderburen is verplicht een oudercommissie in te stellen. De leden worden gekozen uit en door degenen wier kinderen worden opgevangen. De oudercommissie bepaalt haar eigen werkwijze.

Het bestuur van de stichting stelt een reglement vast met onder andere regels over:

- het aantal leden van de commissie;
- de wijze waarop de leden worden gekozen;
- de zittingsduur;
- de oudercommissie beslist bij meerderheid van stemmen.

De oudercommissie krijgt recht op advies:

- over de kwaliteit van de kinderopvang;
- aantal kinderen per leidster;
- groepsgrootte;
- kwaliteit groepsleidsters;
- over de kwaliteit van de locatie;
- over openingstijden;
- over voedingsaangelegenheden;
- over het pedagogisch beleid;
- over veiligheid, gezondheid en hygiëne;
- uitvoering risico-inventarisatie;
- over spel en ontspanning, over ontwikkelingsactiviteiten;
- over klachtenregeling;
- aanwijzen van leden klachtencommissie;
- over wijziging prijs kinderopvang;
- over informatieverstrekking van het beleid van de stichting aan de ouders.

De oudercommissie is bevoegd het bestuur ook ongevraagd te adviseren over genoemde onderwerpen. Het bestuur verstrekt de oudercommissie tijdig en desgevraagd schriftelijk alle informatie die deze voor de vervulling van haar taak nodig heeft. Het bestuur van de stichting mag alleen afwijken van het advies van de oudercommissie, als zij schriftelijk beargumenteert dat het belang van de kinderopvang zich tegen het advies verzet.

Dit pedagogisch beleidsplan is de weergave van 23 jaren opvangpraktijk bij BSO Bolderburen in Sint-Michielsgestel. Bij het uitwerken van de teksten zijn talloze publicaties, kranten en tijdschriften van dienst geweest. Een tweetal daarvan noemen we met name: het vakblad “Management Kinderopvang”, uitgegeven door Elsevier en het werk van Trix van Lieshout “Pedagogische adviezen voor speciale kinderen”, Houten 2002. Laatste herziening dateert van juli 2010, waarbij de volgende boeken inspiratie geboden hebben: .Schreuder, Valkestijn, Mewissen: School met de vijf O’s, Utrecht 2008. Anja Hol e.a.: En al was mijn moeder thuis, Amsterdam 2009.

Juli 2023, Sint Michielsgestel
Nathalie Boonstra, directeur/bestuurder BSO Bolderburen
Bestuur van de Stichting voor Buitenschoolse Opvang Bolderburen

BIJLAGEN

Uitjesprotocol (Activiteiten bij derden)

Binnen BSO Bolderburen vinden er met enige regelmaat uitstapjes plaats. Het gaat hier om groepsactiviteiten. Om de uitstapjes zo veilig mogelijk te laten verlopen en eenduidigheid over de afspraken omtrent uitstapjes te realiseren is dit protocol ontwikkeld.

1. Doel

Het bewerkstelligen van het verantwoord organiseren en uitvoeren van een uitstapje binnen BSO Bolderburen en het vastleggen van afspraken daaromtrent.

2. Geldigheidsbereik

Deze werkinstructie is van toepassing voor iedereen werkzaam bij BSO Bolderburen.

3. Doelstelling

Het Uitstapjes protocol is opgesteld om ondersteuning te bieden aan pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn bij het BSO Bolderburen en verantwoordelijkheid dragen voor de kinderen tijdens een uitstapje.

4. Voorbereiding

Werkwijze: Er wordt een onderscheid gemaakt tussen kleine en grote uitstapjes en uitstapjes met grote groepen maar bij alle uitstapjes dragen kinderen een blauw BSO hesje.

- *Kleine uitstapjes:* lopend naar een nabijgelegen speelplaats, naar de natuurspeeltuin, de bakker of de kinderboerderij in de directe omgeving van het kindercentrum.
- *Grote uitstapjes:* met hulp van ouders, met het openbaar vervoer of in een bus of auto.
- *Grote groepen:* bij groepen die bestaan uit meer dan 30 kinderen is het belangrijk dat zowel de pedagogisch medewerkers als de kinderen weten wie specifiek verantwoordelijk is voor welke kinderen, zodat de kinderen weten welke (veilige, betrouwbare, bekende) pedagogisch medewerker hun directe aanspreekpunt is.

In de ‘werkinstructie uitstapjes’ staat beschreven hoe wij deze uitstapjes voorbereiden en welke veiligheidsmaatregelen wij nemen.

Werkinstructie Kleine Uitstapjes:

- Geef het goede voorbeeld bij uitstapjes buiten de deur met betrekking tot verkeersregels en veiligheid.
- De meeste ouders hebben toestemming gegeven voor kleine uitstapjes op het intakeformulier. Sommige ouders willen echter specifiek op de hoogte worden gesteld van kleine uitstapjes. Wij vragen deze ouders dan ook altijd mondeling om hun toestemming.
- Het volgende wordt altijd meegenomen tijdens een kleine uitstapje: Mobiele telefoon, de telefoon met contactgegevens van alle ouders, lijst kinderen, EHBO pakket, flesje water en reservekleding voor de kinderen. Voor de kinderen die nog niet zindelijk zijn worden luiers en vochtige doekjes meegenomen.
- Bij vertrek wordt er altijd overlegd met eventuele andere groepen; is het BKR in orde, is de achterwacht voldoende, is er voldoende toezicht in verband met het vier-ogen principe? Er

wordt doorgegeven welke collega's en welke kinderen mee zijn, en op welk telefoonnummer de collega die vertrekt bereikbaar is.

Werkinstructie Grote Uitstapjes en Uitstapjes met grote groepen:

- Bij het plannen van grote uitstapjes wordt zorgvuldig overwogen of de bestemming geschikt is voor een BSO-groep. Eventueel wordt van tevoren overleg gepleegd met de locatie over mogelijkheden op de locatie en verwachte drukte.
- Grote uitstapjes worden van tevoren gemeld aan de ouders.
- Het volgende wordt altijd meegenomen op een groot uitstapje: Mobiele telefoon, de opstaptas (deze bevat de ingevulde presentielijst(en), evt contactgegevens van alle ouders, EHBO pakket, flesje water en reservekleding voor de kinderen). Voor de kinderen die nog niet zindelijk zijn worden luiers en vochtige doekjes meegenomen.
- Bij BSO-kinderen; alle kinderen en de medewerkers dragen een blauw BSO hesje. De kinderen van 4-7 jaar lopen twee-aan-twee, hand-in-hand. De oudere kinderen (8-12 jaar) zijn zelfstandiger en hoeven niet hand in hand te lopen. Eén pedagogisch medewerker loopt voorop en één pedagogisch medewerker of stagiaire achteraan de groep.
- De bestemming en het vervoer naar de bestemming toe worden zorgvuldig gepland en er wordt aan alle veiligheidsvoorwaarden zoals omschreven in de Wegenverkeerswet voldaan; kinderen worden bijvoorbeeld vervoerd in een voor de leeftijd geschikte autostoel of fietsstoel, en de vervoerende pedagogisch medewerker is in bezit van een geldig rijbewijs en verzekering.
- Er gaan voldoende begeleidende pedagogisch medewerkers/stagiaires mee, eventueel aangevuld met helpende ouders. Het BKR is wettelijk hetzelfde als bij opvang op de kinderopvanglocatie, maar in de praktijk blijkt dat grote uitstapjes vragen om een grotere inzet van medewerkers, zodat de veiligheid van de kinderen gewaarborgd is.
- Bij aankomst wordt er met de kinderen en hun begeleiding altijd direct een verzamelplek aangewezen waar alle kinderen en begeleiders zich verzamelen in geval van pauzes, ongelukken/calamiteiten of een vermist kind.
- Indien er tijdens de uitstapje wordt gegeten of gedronken worden eerst zorgvuldig de handen gewassen. (Met name aandachtspunt op kinderboerderijen, dierentuinen, pretparken etc.)
- Bij bezoek aan dieren: de pedagogisch medewerkers houden toezicht op de kinderen bij aanwezigheid van dieren. Wanneer er dieren worden gevoerd let de pedagogisch medewerker extra goed op en is extra voorzichtig.
- Na aanraking met dieren worden de handen gewassen.
- Er wordt een zeepflacon en diverse handdoeken en vochtige doekjes meegenomen, zodat deze hygiënische voorzorgsmaatregel te allen tijde uitgevoerd kan worden.
- Bij activiteiten, naar bijvoorbeeld een pretpark, met meer dan 30 kinderen krijgt ieder kind een eigen pedagogisch medewerker toegewezen. Iedere pedagogisch medewerker heeft die dag maximaal 10 kinderen onder zijn / haar hoede. Welk kind bij welke mentor hoort wordt voor vertrek bij de kinderen aangegeven.
- Bij iedere pauze wordt de presentielijst gecontroleerd, in ieder geval ieder uur.
- Bij grotere ongelukken of calamiteiten zie Protocol en werkinstructie Ongevallen en Calamiteiten.
- Bij warm en of extreem zonnig weer treedt het Protocol Zonbescherming.
- Bij een vermist kind treedt het Protocol Vermissing in werking.
- Bij terugkomst op het kindercentrum worden de handen van alle kinderen goed gewassen.

Vervoer van school naar opvang:

Lopend vervoer: Kinderen gaan alleen zelfstandig lopend van school naar de opvanglocatie na overleg met- en schriftelijke toestemming van ouders. Kinderen die in groepsverband van school naar de opvanglocatie lopen, worden hierin begeleidt door een of meerdere pedagogisch medewerksters.

Het aantal leidsters hangt af van het aantal kinderen. Kinderen en medewerkers dragen hierbij felgekleurde hesjes.

Vervoer per auto / bus: Bij het vervoer van kinderen door pedagogisch medewerkster met hun eigen auto, gelden de volgende afspraken:

- De eigenaar van de auto is verzekerd en heeft een inzittenden verzekering afgesloten.
- Pedagogisch medewerkster heeft een geldig rijbewijs en heeft tenminste 1 jaar rij ervaring.
- Kinderen dragen altijd een gordel.
- Kinderen onder de 1.35 dienen te worden vervoerd op een stoelverhoger. Voor kinderen boven de 3 jaar en onder de 1.35m is het gebruik van autogordel met een (goedgekeurde) zitverhoger op de achterbank verplicht.
- Kinderen boven de 1.35 cm mogen voorin zonder stoeltje met gordel, maar alleen als er achterin de auto geen plaats meer is. Vanaf de leeftijd 6 jaar en boven de 1.35m mag een kind voorin zitten, mits het veilig gebruik van de gordel, ook rekening houdend met de airbag, en er achter in de auto geen plaats meer is.
- Vanaf de leeftijd van 9 jaar mag een kind voorin zitten, als het tenminste 1.50m lang is, zodat een veilig gebruik van de gordel, ook rekening houdend met de airbag, gegarandeerd is.
- We vervoeren geen kinderen in voertuigen waar achter in geen gordels aanwezig zijn. Bij het gebruik van de gordels dient er op gelet te worden dat de gordel niet achter de ruggen van de kinderen langs gaan, maar voorlangs over de borstkas.

5. Verantwoordelijkheden

Alle begeleiders zijn verantwoordelijk voor de kinderen die zij die dag begeleiden of vervoeren. De eindverantwoordelijkheid ligt bij de pedagogisch medewerkers. De begeleiders met een auto zijn verantwoordelijk voor een toereikende inzittende verzekering. Zonder toestemming van ouders gaan kinderen niet mee met een uitje, pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het controleren van de toestemming.

6. Algemene opmerkingen

Alle kinderen van BSO Bolderburen zijn WA verzekerd. Deze WA- verzekering is alleen van

toepassing voor zaken waarvoor BSO Bolderburen aansprakelijk is en dekt geen schade veroorzaakt door de kinderen. Wij raden de ouders aan een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten! Daarnaast dienen de vervoerders een inzittende verzekering te hebben.

Vervoersprotocol

In dit protocol zal worden beschreven hoe wij omgaan met het vervoer en welke afspraken er gelden omtrent het vervoeren van kinderen binnen de BSO

1. Doel

Het bewerkstelligen van het verantwoord en doelmatig vervoer van kinderen binnen de BSO en het vastleggen van afspraken daaromtrent.

2. Geldigheidsbereik

Deze werkinstructie is van toepassing voor iedereen werkzaam bij de BSO.

3. Doelstelling

Het vervoersprotocol is opgesteld om ondersteuning te bieden aan pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn bij de BSO en verantwoordelijkheid dragen bij het vervoer van de kinderen.

4. Veiligheid en wijze van vervoer

De pedagogisch medewerker die een auto bestuurt met daarin kinderen van de BSO is in het bezit van een geldig Nederlands rijbewijs B. De ped. medewerker houdt zich aan de regels zoals gesteld in de Verkeerswetgeving:

- Kinderen van ten minste 1.35 m mogen zowel voorin als achter in de auto plaatsnemen, waarbij ze de autogordel verplicht moeten gebruiken.
- Kinderen die korter zijn dan 1.35 m moeten zowel voorin als achterin de auto gebruik maken van een goedgekeurd passend kinderbeveiligingssysteem (zitje, stoelverhoger etc.)

Kinderen worden lopend opgehaald van school. Tijdens het vervoer houdt de leidster de veiligheid van de kinderen in het oog. De kinderen die lopen doen dit onder begeleiding van de leid(st)er, zij lopen 2 aan 2 en hen wordt geleerd te wachten bij elke oversteekplaats en te luisteren naar de aanwijzingen van de leiding.